

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Descriptive Predictive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเครียด และวิธีการเผชิญความเครียด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของข้าราชการตำรวจ ในจังหวัดราชบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี 8 สถานี การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 330 คน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2551-5 เมษายน พ.ศ.2551

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบวัดปัจจัยการทำงาน ตอนที่ 3 แบบวัดความเครียดในการทำงาน และตอนที่ 4 แบบวัดการเผชิญความเครียดในการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ อยู่ในช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 55.8 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 21-30 ปี แบ่งเป็นข้าราชการระดับประทวนร้อยละ 86.7 สัญญาบัตร ร้อยละ 13.3 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 58.5 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 29.7 สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 80.9 รองลงมาคือ โสด 16.4 แผนกที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่เป็นฝ่ายสืบสวน ร้อยละ 28.5 รองลงมาคือ ฝ่ายจราจร ร้อยละ 25.5 ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี 33.9 รองลงมาคือ ประสบการณ์ 1-5 ปี ร้อยละ 21.2 ภาระทางครอบครัวส่วนใหญ่มีภาระทางครอบครัวระดับปานกลาง ร้อยละ 49.4 รองลงมาคือ ภาระน้อย 37.9 สถานะทางเศรษฐกิจของข้าราชการตำรวจ ส่วนใหญ่รายได้ไม่พอใช้ ร้อยละ 50.9 รองลงมาคือ รายได้พอใช้ 28.8 สัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวส่วนใหญ่ทะเลาะเบาะแว้งกันนาน ๆ ครั้ง 47.9 รองลงมาคือ รักใคร่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ร้อยละ 25.2 ข้าราชการตำรวจ ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 88.5 มีโรคประจำตัว ร้อยละ 11.5 และปัจจัยการทำงานส่วนใหญ่มีปัจจัยการทำงาน ร้อยละ 83.6 รองลงมาคือ ปัจจัยการทำงานไม่ชัด ร้อยละ 8.5

2. ความเครียดในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเครียดระดับปานกลาง ร้อยละ 80.9 รองลงมาคือ ระดับความเครียดสูง 10.3 และความเครียดระดับต่ำ ร้อยละ 8.8

3. วิธีการเผชิญความเครียด พบว่า ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบหนี ร้อยละ 54.8 และข้าราชการตำรวจใช้วิธีการเผชิญแบบหนี ร้อยละ 45.2

4. ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของข้าราชการตำรวจ พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบ กับความเครียด $r = -0.42$ และ -0.29 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .001$ ส่วนบทบาทหน้าที่และตัวงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียด $r = 0.28$ และ 0.24 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .001$ และ $P < .05$ ตามลำดับ

5. ปัจจัยที่สามารถทำนายความเครียดของข้าราชการตำรวจได้คือ ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธภาพในครอบครัว บทบาทหน้าที่ และตัวงาน โดยปัจจัยด้าน สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ และตัวงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ -0.32 , -0.19 , -0.17 และ 0.14 ตามลำดับ ปัจจัยทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดได้แก่ บทบาทหน้าที่ และตัวงาน และปัจจัยทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว และสถานะทางเศรษฐกิจ โดยปัจจัยทำนายทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันทำนายความเครียดของข้าราชการตำรวจได้ร้อยละ 29

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียด และการเผชิญของข้าราชการตำรวจในเขตจังหวัดราชบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลตามคำถามการวิจัยดังนี้

คำถามที่ 1 ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี มีความเครียดเป็นอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดของข้าราชการตำรวจในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 80.9 รองลงมาคือ มีความเครียดในระดับสูง ร้อยละ 10.3 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาปาลชาติ ชาวโพธิ์หลวง (2543) ได้ศึกษา เรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียด และวิธีเผชิญความเครียดในการปฏิบัติงานของของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจราจร โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจราจร จำนวน 360 นาย ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชั้นประทวน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการศึกษาของ วิถี ภูมิิต (2547) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนสังกัดสถานีตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจนครบาล 381 นาย ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น

ประทอนมีความเครียดจากการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ ที่พบว่าข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรีมีความเครียดในระดับปานกลางซึ่งสาเหตุของความเครียดในระดับปานกลางของข้าราชการตำรวจนั้น เจนิส (Janis, 1974) กล่าวว่า ความเครียดในระดับปานกลาง (Moderate Stress) เป็นความเครียดที่จะมีอยู่เป็นเวลานานเป็นชั่วโมงหรือเป็นวัน โดยมีสาเหตุจากการทำงานหนักหรือต้องทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานมากเกินไป จากความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน และจากการเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรง ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ และตัวงาน เป็นปัจจัยที่สามารถนำมาสู่ความเครียดของข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรีได้ จากการศึกษาครั้งนี้ข้าราชการตำรวจมีความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง และความเครียดในระดับปานกลางนั้น สามารถที่จะพัฒนาไปเป็นความเครียดความเครียดสูงได้หากมีสิ่งกระตุ้น หรือภาวะคุกคามมากขึ้น ฟาร์เมอร์ (Farmer, 1984) กล่าวว่า ความเครียดระดับปานกลางอาจปรากฏอยู่เป็นเวลานาน และไม่สามารถปรับตัวได้ในเวลาอันรวดเร็ว เช่น ความเครียดที่เกิดจากการเข้างานใหม่ การทำงานหนัก การเจ็บป่วยที่รุนแรง ภาวะเช่นนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าเนื่องจากอยู่ระหว่างความสำเร็จ และความล้มเหลว บุคคลอาจจะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และมีการแสดงออกทางอารมณ์ เพื่อลดความเครียด ซึ่งความเครียดระดับนี้จะเกิดขึ้นเป็นชั่วโมง หลาย ๆ ชั่วโมง หรืออาจเป็นวันถ้าสถานการณ์ที่คุกคามยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง จะทำให้บุคคลเกิดความเครียดระดับสูงหรือรุนแรง ความเครียดระดับนี้อาจทำให้บุคคลล้มเหลวในการปรับตัว เช่น ขาดสมาธิในการทำงาน ขาดการทำงาน ไม่สนใจครอบครัวได้

คำถามที่ 2 ข้าราชการตำรวจจังหวัดราชบุรีมีวิธีการเผชิญความเครียดเป็นอย่างไร

จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบหนี ร้อยละ 54.8 และข้าราชการตำรวจใช้วิธีการเผชิญความเครียดแบบสู้ ร้อยละ 45.2 โดยข้าราชการตำรวจระดับชั้นยศสัญญาบัตร ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญความเครียดแบบสู้ ส่วนข้าราชการตำรวจระดับชั้นยศประทวนใช้วิธีการเผชิญความเครียดแบบหนี ซึ่งจากการศึกษาของ ปาลชาติ ชาวโพธิ์หลวง (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียด และวิธีการเผชิญความเครียดในการปฏิบัติงานของของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจราจร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจราจร จำนวน 360 นาย ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชั้นประทวน อยู่ในระดับปานกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรชั้นประทวนใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบหนี ร้อยละ 91.88 และใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบสู้ ร้อยละ 8.12 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจชั้นประทวนใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบหนีมากกว่าสู้ ซึ่งวิธีการเผชิญความเครียดแบบหนีเป็นวิธีการเผชิญความเครียดโดยมุ่ง

แก้ปัญหาทางอ้อมเป็นการแก้ปัญหา โดยมุ่งแก้ไขอารมณ์ เพื่อลดความกดดันทางอารมณ์ที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์ มากกว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ ลาแทค (Latack, 1986) และจากการศึกษา ครั้งนี้พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ใช้วิธีการเผชิญความเครียดแบบผู้ซึ่งเป็นวิธีการเผชิญ กับปัญหา โดยตรงเป็นการใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยมุ่งสาเหตุของปัญหา ซึ่งวิธีการเผชิญ ความเครียดนั้นหากสามารถใช้วิธีการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมความเครียดในระดับปานกลางก็ จะนำไปสู่ความเครียดในระดับปกติได้ แต่ถ้าไม่สามารถใช้วิธีการเผชิญความเครียดได้อย่าง เหมาะสมก็จะนำไปสู่ความเครียดในระดับสูงได้ เซลเย (Selye, 1976)

คำถามที่ 3 ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อความเครียด

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจในจังหวัดราชบุรีมีดังนี้

1) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียด ($r = -0.424$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) และเป็นปัจจัยทำนายความเครียดในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจได้ โดยมีสมการถดถอยเท่ากับ -0.32 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจ ที่มี สัมพันธภาพในครอบครัว แบบการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การห่วงใย การเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของ กัน และกันน้อย อาจทำให้ข้าราชการตำรวจมีความเครียดสูงได้ จากผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้อง กับการศึกษาของ วิถี ภูษิต (2547) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการทำงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดสถานีตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วิกฤต ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบ กับความเครียดของตำรวจนครบาลในเขต กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกับ นงลักษณ์ บุญเยี่ย (2537) ที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในผู้ป่วยภายหลังการผ่าตัด เปลี่ยนลิ้นหัวใจ พบว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติ ตัวของผู้ป่วยที่ผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ และวิธีการเผชิญความเครียด ซึ่ง สุวนีย์ เกียวกิ่งแก้ว (2545) ได้ กล่าวว่า สัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว อาจช่วยลดความเครียด หรือทำให้เกิดความเครียดได้ ในขณะที่เดียวกัน เช่น ความไม่ปรองดองกันของบุคคลในครอบครัว การทะเลาะเบาะแว้งและ ได้เถียงกัน การอิจฉาริษยา เป็นต้น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีลักษณะ ของการทะเลาะเบาะแว้งกันบางครั้งทำให้มีความเครียดอยู่ในระดับสูงได้

2) ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาพบว่า สถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ทางลบ กับความเครียด ($r = -0.285$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) และเป็นปัจจัยทำนายความเครียดในการทำงานของ

ข้าราชการตำรวจได้ โดยมีสมการถดถอยเท่ากับ -0.19 แสดงว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดีอาจส่งผลกระทบทำให้เกิดความเครียดในการทำงานสูงได้ดังการศึกษาของ บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ (2540) ที่ได้ศึกษาภาวะสุขภาพจิตของประชาชนในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจผลการศึกษาพบว่า การมีระดับเศรษฐกิจที่ไม่ดีทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพจิตของประชาชนเช่นเดียวกับ เบ็นจัมิน เวสม์วินูลย์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของข้าราชการ กองบังคับการ กรมอุทธรณ์ พบว่าปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์ทางลบกับเครียดที่ระดับสถิติที่ระดับ $.05$ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจมีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานะทางเศรษฐกิจที่รายได้ไม่พอใช้ทำให้เกิดความเครียดในระดับปานกลางและสูงได้ ซึ่ง ฟาร์เมอร์ (Farmer, 1984) กล่าวว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดความเครียดส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการทำงานได้

3) ปัจจัยด้านบทบาทหน้าที่

จากการศึกษาพบว่า บทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียด ($r = .276$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเป็นปัจจัยทำนายความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจได้ โดยมีสมการถดถอย เท่ากับ 0.17 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิถี ภูษิต (2547) พบว่า บทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียด เช่นเดียวกับ สิริลักษณ์ ดันชัยสวัสดิ์ (2535) ที่พบว่า ตัวแปรด้านบทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ โดย วิถี ภูษิต (2547) กล่าวว่า งานของข้าราชการตำรวจเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง มีการตัดสินใจช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในภาวะวิกฤต จึงอาจก่อให้เกิดความเครียดได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น โดยพบว่า ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน และปัจจัยด้านบทบาทหน้าที่สามารถร่วมกันทำนายความเครียดในการทำงานได้ร้อยละ 25.6 นอกจากนี้ รอนดอล และคณะ (Rondall et al., 1994) กล่าวว่า เมื่อความต้องการในบทบาทหน้าที่ของสถานที่ทำงานกับความต้องการในส่วนตัวมีความขัดแย้งกัน ซึ่งถ้าคงอยู่เป็นเวลานาน จะพบว่า ทำให้การประสานงานผิดพลาด มีพฤติกรรมกรมการเผชิญความเครียดแบบหนีได้

4) ปัจจัยด้านตัวงาน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวงานมีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงาน ($r = .238$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) และเป็นปัจจัยทำนายความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจได้ โดยมีสมการถดถอย เท่ากับ 0.14 ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริลักษณ์ ดันชัยสวัสดิ์ (2535) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จากการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านบทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดในการทำงาน และสามารถทำนาย

ความเครียดได้ของพยาบาลวิชาชีพได้ร้อยละ 26.79 โดย จาคอบสัน (Jacobson, 1983) ได้กล่าวว่างานที่มากเกินไป น้อยเกินไป งานที่แข่งกับเวลา สภาพงานที่ไม่ดี หรือมีอันตราย ต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ๆมีผลต่อความเครียด และจากการศึกษาของ คูเปอร์ และคณะ (Cooper et al., 1988) พบว่าตัวงานเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดความเครียดขึ้นได้ จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ตัวแปรด้านตัวงานเป็นตัวแปรที่อาจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดได้ เช่นเดียวกับ รอนดอล และคณะ (Randall et al., 1994) ที่กล่าวว่า งานที่มากเกินไป งานที่ใช้ความสามารถเฉพาะเป็นพิเศษ งานที่อาศัยทักษะเฉพาะ งานที่ต้องรับผิดชอบในความปลอดภัย ทำให้เกิดความเครียดขึ้นได้สูงและในทางตรงข้ามงานที่น้อยเกินไปนั้นทำให้เกิดความเครียดได้เช่นกัน ข้าราชการตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะความสามารถในการแก้ปัญหาให้กับประชาชนตลอดจนดูแลด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพ และชีวิตของประชาชนและยังต้องผลัดเปลี่ยนเวลาทำงานอยู่เสมอ ๆ ดังนั้น ปัจจัยด้านตัวงานที่มากเกินไปอาจส่งผลกระทบให้เกิดความเครียดในการทำงานในระดับปานกลาง และสูงให้กับข้าราชการตำรวจได้

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาครั้งนี้

อายุ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะเครียดของข้าราชการตำรวจ ($r = -.031$) ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ สามจารย์ (2536) ที่ทำการศึกษาความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของสถานีตำรวจนครบาล ในกรุงเทพมหานคร และ ชาราร์ตัน ชื่นทอง (2542) ที่ศึกษาเรื่องความเครียด และการเผชิญความเครียดของพนักงานระดับหัวหน้าธนาคารไทยธนาคารจำกัดที่พบว่า ระดับอายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน มีระดับความเครียดที่ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษา สิริลักษณ์ ต้นชัยสวัสดิ์ (2535) ซึ่งพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีความสัมพันธ์กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่การศึกษาครั้งนี้พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ

สถานภาพสมรส การศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2530) เรื่องความเครียดของนักบริหารงานตำรวจ ศึกษากรณีสารวัตรใหญ่ และสารวัตร พบว่า อายุ สถานภาพสมรส การศึกษาหรือ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกันไม่ปรากฏความสัมพันธ์กับความเครียดซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กรมสุขภาพจิต (2546) ที่ศึกษาความเครียดของคนไทย: การศึกษาระดับชาติ ที่พบว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ ที่ระดับ .005 แต่การศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ

ระดับชั้นยศ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ระดับชั้นยศนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรีซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิติ ยุทธานนท์ (2545) เรื่องความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจรในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาลที่ 6 ซึ่งพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างชั้นยศ กับความเครียดในการปฏิบัติงาน และ เบญจภัฏ เวสมวิบูลย์ (2548) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของข้าราชการ กองบังคับการกรมอุทการเรือที่พบว่า ปัจจัยด้านชั้นยศ หน่วยที่สังกัด ลักษณะงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาไม่มีความสัมพันธ์ กับความเครียดของข้าราชการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทณี ปาละมี (2544) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียด และพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของทหารเรือที่ปฏิบัติราชการทางทะเลพบว่า ปัจจัยคัดสรรกับความเครียดด้านชั้นยศ มีความสัมพันธ์ทางลบ กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = -.192$) และการศึกษาของชั้นยศมีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.205$) แต่การศึกษาครั้งนี้พบว่าระดับชั้นยศ ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ

ประสบการณ์ในการทำงาน จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทำงาน กับความเครียดในการปฏิบัติงานซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ ประพิมพรรณ สุวรรณภูฏ (2533) พบว่า พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษา วิถี ภูษิต (2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนสังกัดสถานีตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ประสบการณ์การทำงานในสายงานปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดที่แสดงออกด้านจิตใจ ($r = 0.103$, $P < 0.05$) เช่นเดียวกับ ปาลชาติ ชาวโพธิ์หลวง (2543) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียด และการเผชิญความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน กองบังคับการตำรวจจราจร พบว่า ประสบการณ์ทำงานมีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่จากศึกษาครั้งนี้พบว่า ประสบการณ์ทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ

ภาระทางครอบครัว ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างภาระรับผิดชอบครอบครัว กับความเครียดในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริลักษณ์ ดันชัยสวัสดิ์ (2535) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์พบว่า ภาระครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้อง ธารรัตน์ ชื่นทอง (2542) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษา

ปัญหาความเครียดในการปฏิบัติงาน และกลวิธีการเผชิญความเครียดของพนักงานระดับหัวหน้างาน พบว่า ภาระทางครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียด

ความก้าวหน้าด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่า ความก้าวหน้าในอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิถี ภูษิต (2547) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนสังกัดสถานีตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความก้าวหน้าในอาชีพมีความสัมพันธ์กับความเครียด ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้าในอาชีพกับความเครียดนั้นอาจเป็นเพราะว่าข้าราชการตำรวจเป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี และเป็นที่เคารพของผู้อื่นข้าราชการตำรวจย่อมมีความภูมิใจในศักดิ์ และศรีของตนเองจึงอาจทำให้ ไม่มีความรู้สึกลัวว่าอาชีพของตนด้อยกว่าอาชีพอื่น

สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน จากการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพ กับเพื่อนร่วมงานไม่มีความสัมพันธ์ กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริลักษณ์ ดันชัยสวัสดิ์ (2535) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับความเครียด และการเผชิญความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า เพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กับความเครียด (0.34) จากการศึกษาวิจัยไม่พบความสัมพันธ์กับความเครียดอาจเป็นเพราะว่าข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศชายการมีความเหมือนกันของพื้นฐานทางกายภาพ และจิตใจทำให้ไม่มีช่องว่างในติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา จากการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการทำงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริลักษณ์ ดันชัยสวัสดิ์ (2535) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียด และการเผชิญความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์กับความเครียด จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรระหว่างสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสัมพันธภาพของข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรีกับผู้บังคับบัญชาอาจไม่ส่งผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับพยาบาล หรือบุคลากรในทีมสุขภาพสำหรับวางแผนเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความเครียดและหาแนวทางการใช้วิธีการเผชิญความเครียดของข้าราชการตำรวจ โดยมีการจัดการอบรมความเครียดในการปฏิบัติงาน และการจัดโปรแกรมเสริมทักษะวิธีการเผชิญความเครียดที่เหมาะสมให้กับข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรี

2. ควรนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายของหน่วยงานในสถานีดำรงเพื่อป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาคความเครียดของข้าราชการตำรวจ โดยควรพิจารณานโยบายส่งเสริมสุขภาพจิต โดยเฉพาะการอบรม และการจัดโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเผชิญความเครียดที่เหมาะสม และเน้นในด้านการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว

3. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการหรือผู้ที่สนใจ เพื่อศึกษาและวิจัยในเรื่องความเครียด และการเผชิญความเครียด และปัญหาด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจต่อไป

4. จากผลการวิจัยครั้งนี้ควรมีการส่งเสริมให้มีการประเมินความเครียด และประเมินสุขภาพจิตในหน่วยงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดราชบุรีอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันผลกระทบของปัญหาคความเครียด และปัญหาสุขภาพจิตต่อการทำงานของข้าราชการตำรวจในจังหวัดราชบุรี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการตำรวจในเขตภูมิภาคตะวันตกหรือกลุ่มสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ในเขตภูมิภาคตะวันตกต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบหรือ โปรแกรมการให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือกลุ่มข้าราชการตำรวจที่มีความเครียดสูง และวิธีการเผชิญความเครียดที่ไม่เหมาะสม
3. ควรใช้วิธีการศึกษาวิจัยเรื่องความเครียด และการเผชิญความเครียดด้วยวิธีการอื่น ๆ ต่อไปเช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ การใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น การวัดความตึงตัวของกล้ามเนื้อ (การใช้ EMG) ในการประเมินความเครียด